

talls». *Reumatigós*

Reumatisme, gr -ll *rheumatismos*, -us [Onofre Pou, 1575]: en l'acc 'fluxió nasal, cadarn' «MALALTIES --- hidropesia --- sciàtica ---; *reumatisme* coriza, naxença en los dits ---» (*TbPu*, 238); 'dolor reumàtic' 1766 (*DAG*); «malaltia que es manifesta amb dolor i inflors d'alguns músculs», Fontserè (*Ci. F. Nat.*, p. 229 i lèxic) *Reumatitzar* [Ss. xv i xvi, *DAG*].

CPT: *Reumatàlgia*; *reumatòide* Del gr. *ῥέειν* 'ser fluid, rajar' són també compostos *reòfor*, *reòstat*, *reòtom*; *reòmetre*, -*metria*, -*mètric* I n'és derivat prefixat *diarrea* [Belv.], ll tardà *diarrhoea*, gr. *διάρρῳα* id. 'flux de ventre', deriv de *διάρρῳειν* 'rajat arreu, pertot'. Cal, naturalment, evitar la forma vulgar rústica *diarrera*: a Benigànim em recomanaven l'*herba-fam* per «estancar la *diàera*» (1962). *Diarreic*

Reumar, V. *remugar* *Reumfla*, de *reunflar*=*reinflar* (INFLAR) *Reumós*, V. *reuma* *Reuncle*, V. *oncle* *Reunflar*, V. *inflar* *Reunió*, *reunir*, V *un* El *Reur* no és un riu del Ross (*AlcM*) ni hi té res a veure, de lluny, car és de Cerdanya *Reura*, V. *raor* (RAURE) *Reure*, *reureda*, V. *roure* *Reureta*, V. *raure*

REVA, 'aranzel', 'tarifa', 'impost', 'sèrie', 'tanda', mot antic i dialectal, comú amb l'oc ant i mod *reva* 'impost', que des d'aquí es va estendre a certes zones de llengua francesa (sobretot entorn del Roine mitjà), origen incert: la base és *RĒBA o *RĒȚA, probablement pre-romana, amb versemblant afinitat indoeuropea, potser de l'arrel *REB-* 'moure's', cf. persa *mj.* i mod *ravā* 'que pot anar, admissible, legal', 'moneda corribble', irl *mj.* *reb* 'entremaliadura', a-al. *mj.* *reben* 'bellugar-se', i possiblement relacionat amb el nom de la deessa sorotàptica *Reuna* □ 1^a *doc* · 1271, Tarifa dels corredors de Barcelona

«Los corredors dels avers, e de les mercaderies e dels cambis, prenen per corredures axí com dejús és --- escrit, e les *reves* sien axí pagades: --- que l comprador don la *reva* al senyor --- del alberc, e que l corredor no la gos pendre; primerament: carga de pebre --- prenen los corredors per corredures --- 8 diners del comprador e --- del venedor, e per cascuna carga --- 16 diners de *reva*; § 2 it indi --- 8 de corredures --- e 8 frs. de *reva*» i així va repetint-ho a quasi tots els 125 articles d'aquest aranzel o tarifa; amb preus diferents i de vegades alguna variació: dient que no doni *reva*, o la doni altrament, p. ex.: «§ 75: pesa de bagadells --- si s porta per ciutat. 2 dr. la pesa, del venedor, e no dó res lo comprador, ne *reva* ne corredures ---; § 87: sarrayna qui s corra per ciutat: 12 dr de corredures de --- e no dó *reva* al hoste ---».

S'entén que les corredures eren la comissió o paga que rebia el corredor, que el més sovint es feia l'operació en un *alberc* o *ostal*, l'amo o «oste» del qual era encarregat de cobrar la *reva*: sens dubte un impost que hom no confiava al corredor, perquè no se'l quedés, sinó a l'oste, si bé per alguna mercaderia no es donava *reva* (p. ex. l'*enap* d'argent, § 76); i d'algunes

es venien corrent per la ciutat [d'ací el nom del *corredor*], no es pagava *reva*, però la mateixa si es venia en l'alberg en pagava, llurada a l'oste És l'aranzel de Bna, de l'any 1271 (*EntreDL* I, 155-162, amb glossa *meva*, p. 164).

Així per tot el país «*Reva* no sia presa de nuyl comprador, estrayn o privat ---, lo venedor dó aytant de *reva* com de corredua, segons la forma sobredita», *CostTort*, 392-93 «En Jacme --- rey de Malorcha, à aordonat, en la vila de Perpenya, que d'ací enant totz temps sia donada *reva* en la dita vila, enaxí con dejós se contendrà, e que cascun mercader e autre hom, de tot so que comprarà ni vendrà, que pac la dita *reva* a son hoste» a 1284, *RLR* iv, 369, també amb una llarga llista especificant, la qual acaba: «tot mercader paga a son hoste *reva* dreta, per raó de peliceria» (p. 370), la fórmula és allí també «dóna de *reva*» tants sol[idos], 1284 (*InuLC*) N'hi ha moltes més dades, del P. Val. i de pertot, des del S XIII, de les quals cita algunes, amb precisions sobre el significat, l'article de Gual Camarena en l'*An de Hist del Der Esp* 1962, 535-6

En els segles següents el mot i la institució segueixen en vida contínua, i amb variacions en l'aplicació, que ací ja no podem seguir, en la vida professional i administrativa de totes les terres catalanes, dins la idea de 'sèrie', entre molts altres, en els casos mallorquins que n'aplega Niepage entorn del S XIV (part II de *Die mallorkin Urkundensprache*, R *Dial Rom* II, 37). I JMarc (9703) i L d'Aversó (510) l'inclouen en tirades d'una dotzena de rims, en e (oberta segons el standard occità), com *leva*, *aleva*, *capbreva*, *treva*, segons la llei històrica dels timbres de les *ee* tòniques catalanes, establerta per Fabra, aquesta *ē* davant *v* s'havia de convertir en *é* en tots els dialectes catalans: com ho veurem després en les dades modernes

L'aplicació sovint era diferent, si bé sempre venint de la idea d'incloure en una sèrie, o de posar en tanda. Així als pescadors del Cap de Creus se'ls repartia el dret de pescar, a llocs i temps determinats, posant-los en *reva* en sèrie, en tanda. Hi havia disposicions legals sobre això, i reglaments consuetudinaris, entre els pescadors, que foren estudiats per Frederic Rahola en un treball de les *Memòries de l'Acad de B Lletres de Barcelona* VIII, 470-482ss Deia un privilegi de 1484: «--- volem e manam que sian ju<t>gats e mesos en *reva* de pescar --- disposant que sian ju<t>gats e mesos en *reva* ---»; pertot usant *ju<t>gar* en el sentit de 'adjudicar'.

Pels docs. veiem que el dret i els llocs i temps se sortejaven «essent juntats tots los patrons de bolitx»; i que un dels paratges més disputats era l'ampla cala de Tavallera, entre Cadaqués i el Port de la Selva, on sempre hi ha molta sardina i altra pesca; aquest privilegi ho raonava «com sia estada certa qüestió entre vosàltres --- de la vila de Roses, d'una part, e los prohòmens e singulars de Llansà, la Selva, la Vall e lo Munt de SPere de Rodes, --- sobre la pesquera de l'anxova e sardina que s fa a Tavallera --- e de Roses: són tenguts que, dins lo mes de abril, hajan d'ésser, cascun